

Hjertets migrasjon

Taler

Shabana Rehman

Dato

24 august 2005

Sted

Molde

Omstendigheter

Bjørnsonsfestivalen

1 Hei Molde,

Før jeg begynner å lese den teksten som jeg hadde planlagt å lese, så vil jeg bare si noe veldig kort om det som er skjedd den siste tiden. Min første og eneste
5 kommentar er at ytringsfriheten er viktigst, og det kommer den alltid til å være for meg (applaus). Og det andre jeg vil si er at det som har skjedd mot min søsters*, angrepet mot min søsters restaurant i natt. Det er en meget alvorlig voldshandling, som jeg har tillit til at politiet finne ut av hvem som står bak, og hvis dette har noe å gjøre med det jeg gjorde i Haugesund, så mener jeg at jeg
10 hadde fullstendig rett til å gjøre det jeg gjorde der. Ingen i dette landet skal bli utsatt for vold for å si hva de mener, eller bestemme over sin egen kropp. Ingen (applaus). Denne teksten som jeg skal lese, den har jeg avtalt med arrangørene av Bjørnsonfestivalen lenge før det som har skjedd de siste dagene. Dette er en litterær tekst, en meget personlig litterær tekst, jeg tidligere har skrevet, som
15 handler om løsrivelsestemaet for festivalen. Denne teksten sier alt om hva løsrivelse betyr for meg og for mennesker som lever i det nye flerkulturelle Norge.

Så lenge vi mennesker har levd, har vi beveget oss fra land til land, fra verdensdel
20 til verdensdel. Vi er bevegelse. Først med tankens frihet, og siden på våre egne føtter. Det er naturlig for oss å flytte på oss. Enten du er sigøyner i hjertet av Europa, en sjaman i Sibir, leder av et multinasjonalt selskap i New York, en mester i indisk dans fra Mumbai, eller en kysseglad KrF-politiker. Bevegelse er vår natur. Men vi har også røtter. Vår fødselsarv. Vår stolthet, vår tro, våre
25 skikker, det fellesskapet vi tilhører. Røtter er viktig for oss. Våre røtter, vår kultur, skal fortelle oss hvem vi er. Hvor våre drømmer skal lengte tilbake til. Røtter er der vi er hjemme, der våre forfedre hørte hjemme, røtter er nøkkelen

30 til vårt egenverd. Men legger mennesket altfor sterk vekt på sine røtter, kan det stagnere.

I 1996 døde min far. Han ble bare 52 år. Hans død var ikke noe unormalt. Men hans siste ønske var det. Han ville bli gravlagt der hans barn, neste generasjon levde, og ikke i det landet hans forfedre hadde levd i. Dette er et svært uvanlig valg for mennesker i hans innvandrergenerasjon. En stolt pakistaner, gravlagt i norsk jord. Da jeg sto og så på at hans kiste ble senket, ble jeg truffet av en sannhet jeg ikke kunne løpe fra. For ved min fars grav så jeg ingen røtter. Som et menneske som tar det fellesskapet man er dømt til å tilhøre som en selvfølge, var det som om tiden sto stille. Å stå der og ikke se noen røtter.

40

Ved min fars grav så jeg noe annet. Jeg så en drøm om frihet. Hvem er da jeg, hvor er min tilhørighet, hvis dette var min fars siste hilsen?

I forrige uke kom svaret i form av et lite mirakel ... Jeg ble tante til en liten prinsesse. Da jeg for første gang så inn i øynene hennes, så jeg verken en nordmann eller pakistaner, muslim eller kristen. Jeg så et fritt menneske. Og i tillegg var hun født med ekstra store føtter. Det er bra. Hun vil få god bruk for dem. For den generasjonen skal skape en ny historie, for de representerer hjertets migrasjon. Hjertets løsrivelse. Det er en frihetens kraft som ingen forskjeller kan stoppe, som ingen røtter kan binde. Min fars siste hilsen handlet om dette. Han levde for neste generasjon. Mens han levde, så klarte han aldri å si det til oss. Men hans grav sa det. Vår frihet, vår verdighet eksisterer i kraft av forfedrene våre. Men det er aldri meningen at vi skal være med de døde. Vi skal være med de levende. Og med de som ennå ikke er født.

55

Min far hadde en drøm om å leve i et land der han slapp unna fattigdommens helvete. Der menneskets verdighet ikke blir målt etter hvor du er født eller hvem du er født som. Folk flest tror på røtter, på forskjeller, på båser. Ved min fars grav fant jeg ingen røtter. Han var en av mange foreldre som hele sitt liv hadde kjempet for å gi sine barn et verdigere liv enn det han selv fikk muligheten til. Og der sto vi foran hans grav og så at nasjonalitet, religion, etnisitet og røtter ble gravlagt i et land han verken var født i eller følte seg hjemme i - men som allikevel ble et sterkt symbol for oss, hans etterkommere.

65 Ved min fars grav så jeg ingen røtter. Jeg så bare en drøm om hjertets utvandring og frihetens innvandring. Jeg så bare frihetens drøm, og prisen han betalte for

den.

70 Hjertets migrasjon er frihetens drøm. Det er min hilsen til dere.

Men migrasjon i hjertet, det skjer ikke uten konflikter, det skjer ikke uten oppgjør, det skjer ikke uten kamp, uten dans, uten skrik, uten sang, drama, farger, blod og lidenskap. Derfor skal vi synge, vi skal danse, vi skal snakke fritt.

75 Vi leve ut våre liv, vi skal eie våre egne kropp. Vi skal drømme. Det er dette drømmene våre er verdt. De kan ikke måles med noe annet enn frihetens pris. Nytt hvert sekund av det og gi det videre. Tusen takk for meg.

Kilde

80 Lydopptak fra NRKs arkiver

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/hjertets-migrasjon>

85

90

95

100

105